

i hvilken det er fornuftigt at ansætte en særlig Skoleinspektør eller Skoledirektør, og det er Kjøbenhavn. De andre Byer ere samtlige for smaa til at have en Skoleinspektør, og det vilde rent ud sagt være Luxus, om de fik en saadan. Den Byer, med hvilken det ærede Medlem taler om denne Sag, vilde kunne bringe Nogle til at tro, at Kjøbstæderne, naar denne Tillæbelse blev givet, vilde gribe Leiligheden til ret strax at faae Skoleinspektører. Jeg tror det ikke. I enhver af de større Byer findes der nu en Overlærer, der i Almindelighed fungerer som Skoleinspektør ved den Skole, ved hvilken han er ansat. Der er enkelte af de større Byer, hvor der er to Overlærere, som begge ansættes af Kongen, og disse udøve da Tilsyn med de Skoler, for hvilke de ere Overlærere, ganske i Sighed med, hvad der er Tilfælde i de lærde Skoler, hvor Rektor jo er Tilsynsmand ved alle Klasser i Skolen som ved Skolen i det Hele taget. Hvad vil man nu i Grunden med en Skoleinspektør ved Siden af? Overlæreren er Skoleinspektør ved saadanne Skoler, og derved har man alt det Tilsyn, som behøves. Om det er heldigt at udelukke den Indflydelse, som Kredsskoleinspektøren kunde udøve paa Undervisningen, betvivler jeg meget. Dersom Skoleinspektøren er, hvad han bør være, vil Overlæreren ved alle større Skoler have meget godt af at modtage Besøg af ham engang imellem. Enten man vedtager det, der nu staar, eller det ærede Medlems Forslag, er det derfor min Mening, at der vil blive meget ringe Brug deraf. Det Vædringsforslag, den ærede Landsthingsmand har stillet, gaar jo ud paa, at naar Kommuner, i hvilke der er over 1000 Børn, — og det vil da kun blive de større — begjære beskikke en Skoleinspektør for Kommunens Skolevæsen, kan Ministeren beskikke en saadan efter Indstilling af Byraadet. Derimod kunde man i og for sig ikke finde Stort at indvende, undtagen det, at det ikke vil ste. Naar man selv skal lønne en saadan Inspektør, vil man vel overveie, om disse Udgifter ogsaa virkelig vilde føre til nogen Nytte, og det er min Overbevisning, at man vel vil betænke sig, inden man giver Penge dertil, naar det skal være en Løn, der staar nogenledes i Forhold til den Stilling, Manden skal indtage. At give den saaledes ansatte Skoleinspektør Sæde og Stemme i Skoledirektionen finder jeg ikke heldigt; det vil være at skabe en særlig Skoledirektion for de enkelte Byer, og dertil forekommer der mig ikke at

være nogen Anledning. I det sidste Stykke af det ærede Medlems Forslag staar der, at Skole raadskredsens Skoleinspektør skulde i saadanne Tilfælde fritages for personligt Tilsyn med Kjøbstadens Skolevæsen. Jeg antager, at Meningen maa være, at det er Ministeriet, der skal fritage ham derfor, men det havde været ønskeligt, at det stod der. Da jeg saaledes tror, at enten man antager Vædringsforslaget eller lader blive staaende, hvad der staar i Lovforslaget, vil der kun blive gjort meget ringe Anvendelse deraf, ser jeg ingen Grund til at vedtage Vædringsforslaget.

Forsen: Ja, den ærede Minister gif slet ikke ind paa det, der egentlig er Spørgsmaal om, nemlig for det Første, hvorvidt det kan være rigtigt, navnlig fra den ærede Ministers Standpunkt, som jo har Overtilsynet med Skolevæsenet, at i det Tilfælde, at Kommunen ansætter en Skoleinspektør, skal Amtsraadskreds Skoleinspektøren være fritagen for Tilsyn. I det Forslag, jeg har stillet, staar der, at han kan fritages, men saaledes som Lovforslaget er affattet, bortfalder ligefrem Amtsraadskreds Skoleinspektørens Tilsyn med Skolevæsenet i de Kjøbstæder, i hvilke disse selv ansætte en Skoleinspektør. En saadan Skoleinspektør er ansat i flere Byer, ikke blot i Odense og Aarhus, men ogsaa i Byer, der ere mindre end disse; men disse Skoleinspektører ere jo slet ikke Andet end Medhjælpere ved Skolegjerningen for Skolekommissionen og Skoleudvalget. Er der da nogensomhelst Grund til i det Tilfælde at udsøndre de Kjøbstæder fra Skoleraadskredsens Skoleinspektørs Tilsyn? Det kan jeg virkelig ikke forstaa, at den høitærede Minister vil holde paa, thi saa mangler jo aldeles det Tilsyn fra Statens Side med det kommunale Skolevæsen, som det er Hensigten at tilveiebringe ved Skoleinspektørerne. Disse Skoleinspektører, som jeg siger ere ansatte, betragtes som kommunale Bestillingsmænd. Men naar den høitærede Minister siger, at Overlæreren ved Fri skolen f. Ex. kan føre dette Tilsyn og udføre al den Gjerning, som udfordres, saa tror jeg virkelig, den høitærede Minister tager noget feil. Spør ledes skal Overlæreren ved Fri skolen i en By som Odense f. Ex. kunne føre Tilsyn med alle de Smaaskoler, private Skoler, som der findes, til ligemed Betalings skolen, kort sagt, med det hele, store Skolevæsen, hvor der maasse er henvend et Par Tusinde Børn, og hvor Udgiften er 60—70,000 Kr. om Aaret. Alle disse Kjøbstæder have været nødsagede til, fordi hverken Skolekommissionen